

Inspeksjonsrapport

Inspeksjon ved Lesja avløpsanlegg

Dato inspeksjon: **26.3.2015**

Saksnr: **2015/1169**

Dato rapport: **05.08.2015**

Til stede ved kontrollen

Fra kommunen: Ingeniør – driftsleder Driftsoperatør	Fra Fylkesmannen: Tore Pedersen Linn C. Myhrer Rueslåtten
---	---

Resultater fra inspeksjonen

Denne rapporten omhandler resultatet fra inspeksjon ved Lesja avløpsanlegg den 26. mars 2015. Rapporten er å anse som endelig dersom vi ikke får tilbakemelding om faktiske feil innen to uker etter at rapporten er mottatt.

Fylkesmannen avdekket 3 avvik og ga 2 anmerkninger under inspeksjonen:

Avvik:

1. Anleggseier har ikke gjort tilstrekkelige forberedelser for å tilpasse avløpsanlegget til framtidige klimaendringer.
2. Internkontrollsystemet for avløpsanlegget er mangelfullt.
3. Akkreditert prøvetaking er ikke innført ved avløpsanlegget.

Anmerkninger:

1. Oppfølging av utslippsmålinger
2. Mangelfull miljørisikovurdering

Avvik og anmerkninger er nærmere beskrevet fra side 3 og utover i rapporten.

Oppfølgingen etter inspeksjonen er nærmere beskrevet fra side 2.

Informasjon om den kontrollerte virksomheten

Ansvarlig enhet

Navn: Lesja kommune rådmannens stab	
Organisasjonsnr.: 974 643 480	Eies av: -
Bransjenr. (NACE-kode): 84.110 - Generell offentlig administrasjon	

Kontrollert enhet

Navn: Lesja renseanlegg	Anleggsnr.: 0512.0007.01
Kommune: Lesja	Fylke: Oppland
Anleggsaktivitet: Avløpsnett og -rensing	Risikoklasse: 4
Tillatelse gitt: 19.12.2007	Sist endret: -

Bakgrunn for inspeksjonen

Inspeksjonen ble gjennomført for å kontrollere om gjeldende krav fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven overholdes. Inspeksjonen er en del av Fylkesmannens landsdekkende tilsynsaksjon rettet mot avløpsanlegg som omfattes av forurensningsforskriftens kapittel 14.

Inspeksjonstema

- Mål og strategi for avløpssektoren
- Handlingsplaner / saneringsplaner
- Klimaendringer og klimatilpasning
- Overløp
- Ledningsnett
- Akkreditert prøvetaking
- Etterlevelse av rensekrav
- Driftsstabilitet i renseanlegg
- Risikovurdering av avløpsanlegget

Rapporten omhandler avvik og anmerkninger som ble avdekket under inspeksjonen og gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens miljøarbeid eller miljøstatus.

Definisjoner

Avvik: Manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

Anmerkning: Et forhold som tilsynsetatene mener er nødvendig å påpeke for å ivareta ytre miljø, men som ikke omfattes av definisjonen for avvik.

Andre forhold: Saker som framkom under inspeksjonen og som det kan være nyttig for virksomheten og saksbehandlere å kjenne til. Her kan også inngå kommentarer til tema som ble tatt opp under inspeksjonen, men der det ikke ble gitt avvik eller anmerkninger.

Oppfølging etter inspeksjonen

Lesja kommune plikter snarest å rette opp de avvik som er beskrevet i denne rapporten. For at Fylkesmannen skal kunne avslutte saken, må kommunen innen 4. september 2015 sende en skriftlig redegjørelse som viser hvordan avvik er rettet.

Vi ber om at dere stiler svarbrevet til Fylkesmannen i Oppland, enten på e-post fmoppost@fylkesmannen.no, eller postadresse postboks 987, 2626 Lillehammer. Brevet merkes med saksnr. 2015/1169.

Gebyr for inspeksjonen

Lesja renseanlegg er gjennom utslippstillatelsen plassert i risikoklasse 4. Dette betyr at dere skal betale **kr 4 700,-** i gebyr for den gjennomførte kontrollen, jf. § 39-6 i forurensningsforskriften. Faktura ettersendes av Miljødirektoratet.

Offentlighet i forvaltningen

Denne rapporten vil være tilgjengelig for offentligheten via Fylkesmannens postjournal, jf. offentleglova.

Avvik

Vi fant følgende avvik under inspeksjonen:

Avvik 1: Anleggseier har ikke gjort tilstrekkelige forberedelser for å tilpasse avløpsanlegget til framtidige klimaendringer

Avvik fra:

Forurensningsforskriften § 14-10 Utforming og drift av renseanlegg
Forskrift om internkontroll § 5 punkt 6 (risikovurdering)
Forskrift om internkontroll § 5 punkt 7 (forebygge overtredelser)

Kommentarer:

Kommunen har ikke undersøkt hvordan avløpsanlegget vil bli påvirket av framtidige klimaendringer. Det må foretas vurderinger og/eller beregninger av hvilke konsekvenser og virkninger forventede framtidige nedbørsmengder vil ha på avløpsnett, og identifisere eventuelle avbøtende tiltak for å håndtere framtidige vannmengder. Slike vurderinger og beregninger kan gjerne inngå som en del av miljørisikovurderingen. Konkrete tiltak, som f.eks. økt dimensjonering på nye ledninger eller førdrøying på avløpsnett, bør også fremgå i en saneringsplan eller handlingsplan.

Avvik 2: Internkontrollsystemet for avløpsanlegget er mangelfullt

Avvik fra:

Internkontrollforskriften § 5 punkt 7 (forebygge overtredelser)

Kommentarer:

Det er ikke etablert et internkontrollsystem av tilstrekkelig omfang for Lesja avløpsanlegg. Kommunen har utarbeidet et IK-system for vannbehandling, men har ikke tilsvarende dokumentasjon på avløpsbehandlingen. Det er viktig at det blant annet utarbeides skriftlige rutiner for drift og vedlikehold av overløp og ledningsnett.

Kommunen har utarbeidet et avviksskjema, men dette er ikke tatt i bruk. Det er viktig at avvikssystemet omfatter alle deler av avløpsanlegget, blant annet avløpsnett, overløp, renseanlegg og utslippsmålinger.

Avvik 3: Akkreditert prøvetaking er ikke innført ved avløpsanlegget

Avvik fra:

Forurensningsforskriften § 14-11 Prøvetaking

Kommentarer:

Lesja avløpsanlegg tilfredsstiller ikke kravene til akkreditert prøvetaking. Dette kravet har vært gjeldende siden 2009, og kommunen har således hatt god tid til å utarbeide løsninger for å kunne ta ut representative prøver og måle vannføring innenfor en usikkerhetsmargin på 10 %.

Anmerkninger

Følgende forhold ble anmerket under inspeksjonen:

Anmerkning 1: Oppfølging av utslippsmålinger

Kommentarer:

Lesja avløpsanlegg er et jordrenseanlegg, basert på infiltrasjon i løsmasser. Utslippskontrollen baserer seg dermed på målinger i grunnvann, og vi vurderer utslippskonsentrasjonene basert på brønn 2, som ligger nedstrøms infiltrasjonsbassengene. Brønn 1, som ligger mellom slambassengene og infiltrasjonsbassengene viser derimot stor variasjon, og tyder på en påvirkning fra slambassengene. Vi kjenner til at Lesja kommune skal utvide med flere bassenger, slik at bassengene kan driftes mer optimalt i fremtiden. Det blir viktig å følge med på om utvidelsen medfører endringer i grunnvannsbrønnene, særlig nedstrøms slambassengene.

Anmerkning 2: Mangelfull miljørisikovurdering

Kommentarer:

Lesja kommune har gjennomført en skriftlig miljørisikovurdering av avløpsanlegget, men denne oppfattes som noe overordnet og ufullstendig. En del potensielle uønskede hendelser er identifisert, og det er også vist til forslag til tiltak for å redusere risikoen for at hendelsene skal inntreffe, samt forslag til tiltak hvis hendelsene faktisk inntreffer. Likevel oppfattes ikke miljørisikovurderingen som uttømmende når det gjelder potensielle uønskede hendelser, og de beskrevne tiltakene fremlegges som forslag til hva man *kan* gjøre isteden for konkrete, prioriterte og vedtatte tiltak som *skal* gjennomføres for å redusere miljørisikoen eller dersom en hendelse inntreffer. Formålet med å vurdere miljørisikoen på et avløpsanlegg er å redusere sannsynligheten for at det ytre miljøet blir berørt av driftsforstyrrelser og hendelser knyttet til transport og behandling av avløpsvann. I tillegg er det et mål å minske konsekvensene når uønskede hendelser likevel inntreffer. Hvis kommunens miljørisikovurdering skal fungere som forutsatt bør den oppdateres og gjøres mer utfyllende. Vi viser til veilederen fra Norsk Vann «Avløpsanlegg – vurdering av risiko for ytre miljø» som et nyttig hjelpemiddel i dette arbeidet.

Dokumentunderlag

Lovgrunnlaget for inspeksjonen var:

- Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) med underliggende forskrifter
- Lov om kontroll med produkter og forbrukertjenester (produktkontrollloven) med underliggende forskrifter
- Forskrift om begrensning av forurensning (forurensningsforskriften)
- Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften)
- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften)
- Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven fra Fylkesmannen
- Pålegg/vedtak i korrespondanse mellom virksomheten og Fylkesmannen